Waries Misdaadreeks · Nº 264

Romeins Gif in Bladel

Een moordspel rond de opgraving van Hoogeloon

MOORDSPEL VOOR ZES SPELERS

ook alleen te spelen als dossier

Uitgeverij Waries

Inhoud

Voor het spel

Welkom in Hoogeloon 4
Spelregels 6
Voor de gastheer 8
Uitnodiging om te kopiëren 10
Het decor: Hoogeloon 11
De schuur van Gevers 12

Het verhaal

Proloog: Vivas! 13
De personages 15

Rolboekjes

Over de rolboekjes 17
Bertus Gevers 19
Ilse Roodbeen 23
Saskia Mollenhof 27
Wim Lavrijsen 31
Nadia el Khatib 35
Joris Hamelink 39

Aanwijzingskaarten

Ronde 1: De avond 43
Ronde 2: De ring 49
Ronde 3: Zaterdagmiddag 59

De ontknoping

Aan de lezer: de beschuldiging 71
Werkbladen 72
Antwoordformulier 75
Hints in drie niveaus 77
Verzegeld 80
Ontknoping (voorlezen) 81
De oplossing met bewijs 84
Nawoord 90

Welkom in Hoogeloon

Lees dit eerst, alleen of met z'n allen

Zaterdag 17 oktober 2026 viert Werkgroep Lauhun in Hoogeloon haar vijfentwintigste verjaardag. Zeven mensen die al jaren met troffel en zeef over de Kempische akkers kruipen, schuiven aan in de zaal van Herberg De Hazelaar. Er is Romeins eten, er is een presentatie, er is een cadeau voor de voorzitter: een replica van een Romeinse spreukbeker, zwart glanzend, met in witte letters *VIVAS*, 'moge je leven'. Om kwart over acht heft Henk van Dommelen die beker voor de toost. Iets na half elf is hij dood.

Dit boek is geen roman. Het is een moordspel: een avond aan tafel waarin zes spelers de zes leden van de werkgroep spelen die erbij waren. Ieder van hen heeft een geheim over dezelfde verdwenen vondst, een gouden ring met een gesneden steen waarop Hercules staat. Ieder van hen heeft dingen gezegd die niet kloppen. En één van hen heeft Henk vergiftigd.

Wat zit er in dit boek?

- **Spelregels en een draaiboek voor de gastheer**, met wat er per ronde wordt voorgelezen.
- **Een proloog** om hardop voor te lezen, en een overzicht van de personages.
- **Achttien rolboekjes**: voor elk van de zes personages één per ronde, met een eigen verhaal, wat je personage opviel, een geheim en een vraag aan tafel. Plus een notitieblad per speler.
- **Achtentwintig aanwijzingskaarten**, verdeeld over drie rondes: verslagen, foto's, appjes, formulieren, een krantenstuk, een kassabon. Zes daarvan halen een geheim boven tafel.
- **Werkbladen en een antwoordformulier**, hints op hun kop in drie niveaus, een verzegelde ontknoping om voor te lezen en een oplossing waarin elk bewijsstuk met paginanummer staat.

Niemand weet het, ook de dader niet

In veel moordspellen weet de moordenaar vanaf het begin dat hij het gedaan heeft. Hier niet. Elk rolboekje vertelt wat jouw personage

Spelregels

Zes spelers · drie rondes · één beschuldiging

Voorbereiding

Kopieer of knip uit. Het spelmateriaal staat zo in het boek dat je het kunt uitknippen zonder iets van een ander te beschadigen: op de voor- en achterkant van één blad staat steeds materiaal dat bij elkaar hoort. De rolboekjes van één personage (ronde 1 en 2 op één blad, ronde 3 en het notitieblad op het volgende) en de kaarten van één ronde. Kopiëren is netter en laat het boek heel; dan kun je het spel later nog eens geven. Werk langs de stippellijn.

- Leg de rolboekjes per personage op een stapeltje, met ronde 1 bovenop.
- Leg de aanwijzingskaarten per ronde op drie stapels, op volgorde van hun nummer (1.1 tot en met 3.12), en stop elke stapel in een envelop. Laat een andere speler dan de gastheer de kaarten knippen of kopiëren en de enveloppen dichtplakken, zodat de gastheer ze niet vooraf leest. De gastheer opent pas bij de ronde de envelop en draait de kaarten één voor één om.
- Kopieer voor ieder een werkblad en een antwoordformulier.
- Verdeel de rollen. Elke rol kan door iedereen gespeeld worden, ongeacht leeftijd of geslacht.

Het verloop van een ronde

1. **Lezen.** Iedereen leest stil het rolboekje van deze ronde. Laat het aan niemand zien.
2. **Vertellen.** Om de beurt vertelt iedereen in eigen woorden het verhaal van zijn personage, zoals het onder ‘Je verhaal’ staat. Je mag het aankleden, maar verander geen feiten, tijden of namen.
3. **Kaarten.** De gastheer legt de kaarten van deze ronde één voor één op tafel en leest ze voor. Daarna mag iedereen ze bekijken. Kaarten blijven tot het einde van het spel open op tafel liggen.
4. **Praten.** Stel elkaar vragen. In elk rolboekje staat een vraag die je personage aan tafel stelt; daarna mag je vragen wat je wilt. Reken op twintig tot dertig minuten per ronde.

UITNODIGING · KOPIEER EN VERSTUUR

Vivas!

Een avond moord en mulsum in Hoogeloon

Beste .....,

Werkgroep Lauhun vierde haar vijfentwintigste verjaardag, en de voorzitter overleefde zijn eigen jubileum niet. Op zondagavond komen de zes overgebleven leden van de kerngroep bijeen in de oude schuur die hun clubhuis is. De recherche komt maandag; vanavond willen ze het eerst zelf weten.

Jij speelt: .....

Datum: ..... Tijd: .....

Adres: .....

Kleding: alles wat naar akkergrond en potscherven ruikt.

Neem mee: een pen, goede ogen en een geheim. Dat laatste krijg je van ons.

Annemie van Dommelen
namens de werkgroep

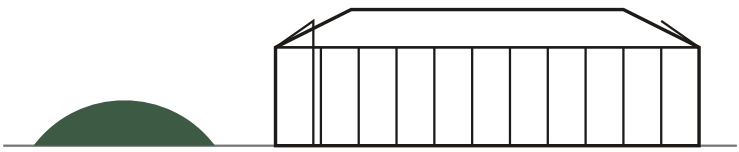
De personages in het kort (voor op de uitnodiging)

Personage	Wie
Bertus Gevers	Penningmeester, boer. Het clubhuis staat op zijn erf, de proefsleuf lag in zijn akker.
Ilse Roodbeen	Pottenbakster. Maakte de jubileumbeker.
Saskia Mollenhof	Kookgilde en bulletin. Maakte de mulsum.
Wim Lavrijsen	Depotbeheerder. Beheert de vondsten en het alarm.
Nadia el Khatib	Studente archeologie. Vond de ring.
Joris Hamelink	Secretaris. Schrijft het jubileumboek.

Het decor: Hoogeloon

Wat echt is in dit boek

Hoogeloon is een kerkdorp in de gemeente Bladel, in de Kempen. De naam zou teruggaan op het Germaanse *lauhun*: een beboste heuvel. Onder de akkers rond het dorp ligt een van de bekendste Romeinse vindplaatsen van Zuid-Nederland.

grafheuvel stenen villa, schematisch

De villa op de Kerkakkers

Kort na het jaar 100 werd op de Kerkakkers een houten boerderij vervangen door een stenen villa van zo'n vijftig meter lang en ruim achttien meter breed, gebouwd met zandsteen uit de Ardennen en dakpannen uit het Maasdal. In de tweede eeuw kwam er een badgebouw bij met een bronzen mengkraan, verwarmde vertrekken en beschilderde wanden; op een van de fresco's staat Hercules. Rond 270 raakte de villa in verval.

De Kabouterberg en de Zwarte Berg

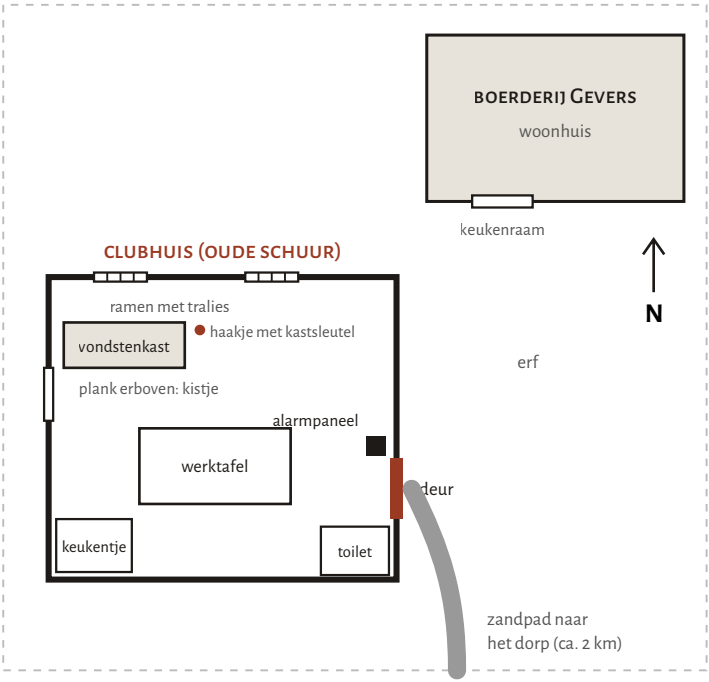
In het Koebosch, ten noordoosten van het dorp, ligt een grafheuvel die de Kabouterberg heet, ook wel Duivelsberg. De Zwarte Berg is een van de grootste grafheuvels uit de bronstijd in Nederland.

Kabouterkoning Kyrië

Volgens de overlevering was Hoogeloon de thuisbasis van de kabouters van de Kempen, met Kyrië als koning. Ze werkten 's nachts, hielpen boeren en straften wie hen bespiedde. Toen een jager hem op de heide bij Riethoven doodschoot, vertrokken de kabouters voorgoed. In 1985 kreeg Kyrië een beeld op een dorpspomp op het Valensplein.

De schuur van Gevers

Het clubhuis van Werkgroep Lauhun

Schets van het erf, niet op schaal. De schuur heeft één deur. Vanuit het keukenraam van de boerderij kijk je over het erf naar de deur van de schuur.

Sinds 2009 huurt de werkgroep voor een symbolisch bedrag de oude schuur op het erf van penningmeester Bertus Gevers. Er staan een werktafel, zeefkisten, dozen met scherven en de vondstenkast, een metalen kast met laden waarvan de sleutel aan een haakje ernaast hangt. ‘Wie hier binnenkomt, mag erbij,’ zei Henk altijd. Sinds 2023 zit er een alarm op de deur.

In de zomer van 2026 groef de werkgroep met vergunning en onder begeleiding een proefsleuf in de akker achter de schuur, op een steenworp van de Kerkakkers. Daar vond Nadia el Khatib op donderdag 9 juli de ring.

Proloog: Vivas!

Om hardop voor te lezen

Het regende de hele zaterdag met tussenpozen, zoals het in oktober in de Kempen kan regenen: niet hard, maar wel zo dat je fietsjas nooit helemaal droog wordt. Tegen zessen glommen de klinkers voor Herberg De Hazelaar, en in de zaal achterin brandden de kaarsen al. Rien Dekkers, de herbergier, had de lange tafel gedekt voor zeven. Op een bijzettafel stond een vitrine met scherven. Aan de muur hing een spandoek, door Saskia beschilderd: *25 jaar Lauhun · onder de akker*.

Nadia was er al sinds drie uur, met slingers en plakband. Om tien voor zes zette Ilse haar busje voor de deur en kwam binnen met een eikenhouten kistje onder de arm, dichtgebonden met een koord en verzegeld met rode lak. Rien nam het van haar over en zette het in zijn kantoortje. 'Daar blijft het tot de toost,' zei hij, 'dan kijkt de jarige niet stiekem.' Daarna kwam Wim, die de vitrine 's middags al had gebracht en wilde zien of alles nog goed stond. Saskia en Joris kwamen op de fiets, druipend, in regencape. Henk en Bertus kwamen als laatsten, samen in de auto van Bertus, Henk met zijn eeuwige pet.

Vijfentwintig jaar. Het was op een woensdagavond in oktober 2001 begonnen, aan de keukentafel van Henk van Dommelen, oud-landmeter, met drie mensen, een stafkaart en een doos scherven die een boer had opgeploegd. Nu had Werkgroep Lauhun een bulletin, een clubhuis, een alarm op de deur. En een probleem waar niemand die avond over wilde beginnen.

Want de ring was weg. De gouden ring met de rode steen waarin Hercules was gesneden, met zijn knots en zijn leeuwenvel: de mooiste vondst in een kwarteeuw, op 9 juli gevonden in de proefsleuf achter de schuur. In augustus was hij uit de vondstenkast verdwenen. Henk had de kerngroep bij elkaar geroepen. 'Ik ga niemand beschuldigen. Wie hem heeft, legt hem terug, en dan hebben we het er nooit meer over. Maar na het jubileum ga ik naar de politie. Maandag 19 oktober. Ik meen het.'

Daar werd die avond niet over gesproken. Er werd gegeten: eieren, olijven, brood met *moretum*. Joris liet de drukproef van het jubileum-

De personages

Wat iedereen van iedereen weet

Het slachtoffer

Henk van Dommelen · 68

Voorzitter en oprichter van Werkgroep Lauhun, oud-landmeter

Woonde aan de rand van Hoogeloon met zijn vrouw Annemie. Precies, hartelijk, koppig. Bezat een paar panden in het dorp, waaronder het oude winkelpand waarin Ilse haar atelier heeft. Was in augustus met Annemie een week in Trier. Liep op de middag van het diner nog met een groep wandelaars langs de Zwarte Berg.

De zes spelers

Bertus Gevers · 71

Penningmeester, akkerbouwer

Lid van het eerste uur. De schuur op zijn erf is het clubhuis; de proefsleuf lag in zijn akker. Woont met zijn vrouw Truus op de boerderij. Zei in augustus, toen de ring weg was, hardop wat meer mensen dachten: 'Het is wel mijn grond.' Henk antwoordde dat de ring naar het depot ging en nergens anders heen.

Ilse Roodbeen · 34

Pottenbakster

Heeft een atelier in een oud winkelpand in Hoogeloon dat ze huurt van Henk, en verkoopt op markten in de regio. Lid sinds 2019. Maakte de jubileumbeker en het kistje, en haalde het kistje zaterdag op om het in de herberg te overhandigen.

Saskia Mollenhof · 47

Kookgilde en redactie van het bulletin

Woont in Hapert. Organiseert de Romeinse kookavonden van de werkgroep en schrijft het bulletin vol. Maakte de mulsum voor de toost en schonk die in. Pakte op vrijdag het kistje in en verzegelde het met het werkgroepstempel.